

IZ FRANCOŠKE LIRIKE

PESEM

CHARLES D'ORLEANS — MIRKO PRETNAR

Čas svoj plašč odložil je Ni živali, ptičice,
plašč vetrov, mrzli, dežja; ki po svoje ne čeblja:
solnca luč je uvezena Čas svoj plašč odložil je,
v plašč, ki z njim odel se je. plašč vetrov, mrzli, dežja.

Reka, potok, vse vodé,
so v obleki od srebra,
dragih kamenov, zlata.
Novi dih čez zemljo gré.
Čas svoj plašč odložil je.

OBEŠENJAŠKA BALADA

FRANCOIS VILLON — MIRKO PRETNAR

Zanamci dragi, bratje v Adamu,
srce ne bodi vam zakrknjeno;
Gospod se spomnil bo v usmiljenju,
ko tehtal vas s pravično bo roko.
Pet, šest nas glejte obešenih strašno.
Meso, ki nam preveč je v čislih bilo,
je strgano, razjedeno in gnilo;
v pepel in prah trohné okostja blede.
Nihče smeje ne glej na to strašilo.
Boga prosite, da nam vsem spregleda.

Če kličemo vas bratje, od sramu
se ne odvracajte, čeprav tako
zadela je pravica nas; miru
in pameti ni vsem odmerjeno.
Prosíte za pomoč z molitvijo
Odrešenika in Devico milo,
da nam posije milost v našo silo,
da brez moči se vrne pekla čreda.
O, pozabite, kar se je zgodilo;
Boga prosite; da nam vsem spregleda.

Izglodani, izprani smo v dežju
in solnce nas izžgalo je močno.
So krokarji oči izpili v dnu,
izkljuvali obrvi in brado.

Nikdar nikoli ne počijemo.
 Zdaj sem, zdaj tja, prestanka ni še bilo,
 nas guglje veter v strašno vsem svarilo.
 Smo kot naprstnik, tolikrat ujeda
 v telo zasekala je kljuna šilo.
 Boga prosite, da nam vsem spregleda.
 Gospod Jezus, v svoje nas število
 vzemi, da bo peklo umaknilo
 temne voje, kadar te zagleda.
 A vam ljudem ne bodimo v smešilo.
 Boga prosite, da nam vsem spregleda.

BALADA

FRANCOIS VILLON — MIRKO PRETNAR

Naj slavijo čez vse mere	So zgovorne brez primere,
Florentinke, Benečanke,	pravijo, Napolitanke.
da so zale nekatere	pruske, nemške bele hčere
zapeljive neugnanke.	so zabavne ljubke znanke.
Za Lombardke, za Rimljanke,	Naj pred miki Egipčanke,
Ženevljanke naj gori	Grkinje vsak obstoji,
mi srcé, za Pjemončanke:	ali španke, Kastiljanke:
lepših kot v Parizu ni.	lepših kot v Parizu ni.

Ne veljajo pod večere
 ne Bretonke, Tulužanke,
 — uženo, tako mi vere,
 ti dve neustrahovanke
 izpred Luvra — Angličanke
 (naj bo konec litanij)
 al Pikardke, Kaležanke:
 lepših kot v Parizu ni.

Daj Gospod, da Parižanke
 pojde glas na vse strani.
 Naj opevajo Talijanke:
 lepših kot v Parizu ni.

SONET

PIERRE DE RONSARD — MIRKO PRETNAR

Ko starka boš sedela ob ognju in te sila
 let težkih bo klonila ob sveči sključeno
 nad tkivo in boš pela pri sebi polglasno:
 Ronsard me je slavil, ko sem še lepa bila,

ne bo ob tebi dekle, ki ne bi se zdramila
 iz spanja, če zgrudilo jo delo je trdo,
 a ob imenu mojem bo dvignila glavo
 in te z zavistjo nemo prevzvišeno motrila.

Telo bo moje v zemlji le prah še in pepel,
 bom v senci mirte blagi in večni mir imel,
 a tebe čas bo držal vso zgrbljeno in velo.

Žal za ljubav ti mojo in svoj ponos hladan
 takrat bo. Ne odlašaj veselja iz dneva v dan,
 nabiraj zdaj življenja si cvetje razcvetelo.

NARCIS GOVORI

PAUL VALÉRY — MIRAN JARC

Narcissae placandis manibus.

Otožne sestre lilije, ves po lepoti mrem,
 o, kdaj v nagoti vaši se lepega uzrem!
 V tišini k vam, o Nimfe, vodne bajne vile,
 brezupne moje solze bodo zamolile.
 Zdaj sončne hvalnice gasnó...

Že je večer

in zlate trave žuboré v temino sveto
 in mesec zli zrcalo dvignil je nad vir,
 ki gol ni več odseval pod nočjó razpeto.
 O, moj safir, vtopljen v ubrano trsje to,
 ker sem otožno lep, kako trpim bolnó!
 Safir prastari, ti si vir mi čarodejni,
 kjer sem izgubil davnih ur smeh blagodejni.

Kak objokujem tvoj usodni, jasni sij,
 zlonosni vir, ki ukazuješ mi trpeti,
 v sinjini smrtni hlastno sem vsesal oči
 v podobo svojo, ki krasé jo mokri cveti.
 O, večna bol, ki vzdaješ jo, obraz moj mili!
 Zdaj preko sinjih gajev teh in sester lilij
 preliva se samo še ametistno blede,
 zadostna luč, da zaročenca mi obsveti
 v zrcalu, ki opojno trpko name sveti,
 iz tebe, ametist, moj blazni sen me gleda!
 Glej, v vodi: moja polt iz rose, mesečine
 se iz zvijačno posmehljive pne gladine.
 Roké srebrne, — glej, vsak njihov zgib čist spev —

počasne, v zlatu divnem so se utrudile,
zaman jetnika v mreži listov so prosile,
mračnih bogov imena mečem zdaj v odmev!

Zdravstvuj! Odsev zgubljen, na mirnem valu vjet,
Narcis, poslednja ura z rahlim vonjem boža
nežno srcé. Na prazen grob položi cvet —
pokojnikovim manom bo nagrobna roža.
Kot z rožo ustnico naj mu poljub utrinjam,
naj pester šar spokojne sanje mu pregrinja.
Zdaj noč pošepetava, daljna in samotna,
čášam, ki lahna polni bleđa jih senčava,
a dolgim mirtam luna roga se igrava.

O, božje te častim pod mirtami, Temotna.
Telo, v samoti razcvetelo, v trpkem slaju
zrcali se iz vóde v spavajočem gaju.
O, to teló, mladeniško, deviško nežno!
Presanjati na mahu uro lažno bežno!
Zamolkla blaženost globoki gaj napaja.
Zdravstvuj, Narcis, umri! Somračje že piščali
po sinjem svodu, ki zavit je v temni halji,
žalobne speve zvočne črede, ki odhaja.

Lepota v speči vodi, nema in pobožna,
večeru slična, naj na biserna in rožna
ti usta dam uročni, nočni ta poljub,
da zadrhti kristal, ki ga skali moj up.

Telo izgnano moje, odnesi ga v temino,
piščal osamljena, ti toči v mesečino,
v srebrne čaše daljna plakanja.

PARIZ V MAJU

PIERRE ALBERT-BIROT — MIRAN JARC

Sončni bulvar gre naravnost v srcé skoz pomlad, sladkorček nebeški,
majhen oblak je kot samoveznica.

Eifflov stolp ne razume ničesar. Široko noge je razklenil,
sédél na klop bi in se zgovarjal

s paznikom, in trocaderski muzej bi posetil še, da bi uveril
Gotika o svojih čuvstvih kvadratastih.

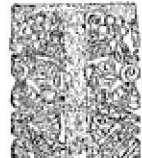
Ali ker venomer gôde samo o Razstavi, stoje je zadremal,
zroč na ladje, ki plovejo mimo.

Malo in malo še, pa obvisi mi na ustnih Pariz kakor svaljčica,
 da ga izpuhnem v dimu pomladnem.
 Polna pomladi so usta mi. Kaj nameravaš. To bôde v oči.
 Barve v sijočih snopih kričijo.
 Sinje koprene! Zgrinja Pariz jih po vrtilih miru, kjer vdihavam
 svežost svojih deročih poemov.
 Avto, métro, avtobus. Vse to vrenje. Strgajte ven te tapete,
 dajte nazaj mi šum vele mesta!
 O, jaz ne dam si vzeti krivulj, ki jih sonce zabada v Pariz.
 Bog sam stopa po ulicah hrupnih.
 Vi plovete v valih ljubezni, ki mreži vas. Danes živi vam v zavesti,
 mrzlični zdaj, ki žene motorje.
 Jaz pa z veseljstvom pirujem in dušo imam, ki mi diha iz prstov.
 Večnost imam, ki igra mi na čelu.
 Naj ura obrača strani, dovolj še ostane papirja. Pogledi
 cvetke so, ki jih poklanjamo soncu.
 Moja radost pa koraka od Palais des Rois do l'Étoile Impériale
 v svetlem življenju pod drevjem zelenih
 nežnosti. Vse je veselje v mojem telesu. Poletje držim
 v roki in rokavice. Obzorja
 vsa so na mojem peresniku. Kopljemo se v geometričnih mislih,
 ki jim kompas in ravnilo je nada.
 Človek je sadež, poln živega soka, začinjenega s poezijo,
 hrano poetov, pa ga pojэш
 slastno, ker veš, da ta sadež si sam.

KORENINA V ZEMLJI

IVAN ZOREC

I.

rlepu, bogatemu, a samogoltnemu kmetu, je sin Janez že
 pred dobrim letom pobegnil v Ameriko. — «Sit je bil očetne
 sitnosti, pa se je izpeljal iz gnezda», je soseska vedela. —
 «In prav po očetovo je bil trimast ko kujav konj; tako
 seveda nista bila za vkup.» — «Stari zdaj kar nori od togote in
 sramote.» — Oče mu res ni mogel odpustiti tistega bega. Odkar
 se pomniti dá, še nihče ni tako užalil Trlepovine.
 Ali fantin — da bi ga končaj! — ni doma imel Amerike in dela